

Tematické okruhy ke státní závěrečné zkoušce (SZZ)
v bakalářském studijním programu
B1032A020006 Bezpečnost a ochrana obyvatelstva

Dle čl. 7 odst. 3 Směrnice děkana pro realizaci bakalářských a navazujících magisterských studijních programů stanovuje děkan na základě návrhu vedoucího katedry zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva níže uvedené tematické okruhy.

Tematické okruhy jsou v souladu s obsahem schválené žádosti Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství (NAÚ) o udělení akreditace bakalářskému akademicky zaměřenému studijnímu programu Bezpečnost a ochrana obyvatelstva se standardní dobou studia 3 roky a formou studia prezenční a kombinovanou ze dne 27. srpna 2020 pod č. j. NAU-63/2020-11. Tematické okruhy jsou koncipovány jako nezbytné minimum znalostí, vědomostí a dovedností, které jsou nutné pro úspěšné uplatnění absolventa studijního programu Bezpečnost a ochrana obyvatelstva.

Státní závěrečná zkouška (SZZ) se skládá z obhajoby bakalářské práce a z teoretické zkoušky předmětů. SZZ probíhají v termínech podle časového plánu příslušného akademického roku. Studenti v první fázi absolvují obhajobu bakalářské práce a následně zkoušku ze státnicových předmětů. Teoretická část SZZ je zahájena vylosováním otázky, která se skládá z dílčích otázek (*1 otázka z předmětu CBRN látky, 1 otázka z předmětu Principy a základy bezpečnostního systému a krizového řízení; 1 otázka z předmětu Integrovaný záchranný systém a ochrana obyvatelstva*). Z každého předmětu student získá známku. V průběhu SZZ nejsou vyloučeny ani otázky, které přímo souvisejí s obsahem osnov profilových předmětů. Otázky pokládají členové komise, popř. člen komise určený předsedou komise.

SZZ v bakalářském studijním programu Bezpečnost a ochrana obyvatelstva se skládá z:

- ✓ obhajoby bakalářské práce,
- ✓ teoretické zkoušky předmětů:
 - CBRN látky,
 - Principy a základy bezpečnostního systému a krizového řízení,
 - Integrovaný záchranný systém a ochrana obyvatelstva.

Obhajoba bakalářské práce

Obhajoba bakalářské práce probíhá v den teoretické (ústní) SZZ před zkouškou ze státnicových předmětů. Student má připravenou prezentaci své práce v PowerPointu, která doplní výklad. Po prezentaci jsou přečteny posudky vedoucího práce a oponenta, včetně přidělených otázek. Celou část obhajoby bakalářské práce uzavírají otázky členů komise.

Teoretická zkouška ze státnicových předmětů – viz tematické okruhy

TEMATICKÉ OKRUHY K SZZ Z PŘEDMĚTU: CBRN látky

1. Obecné zásady terapie intoxikací (přerušení expozice toxické látky, zabránění absorpce toxické látky, urychlení eliminace toxické látky, podání antidot).
2. Absorpce (resorpce) toxických látek, cesty vstupu do organismu, srovnání rizika intoxikace v závislosti na bráně vstupu do organismu.
3. Distribuce, metabolismus a exkrece chemických látek v organismu. Detoxikace a metabolická aktivace (letální syntéza).
4. Rozdělení projevů účinků toxických látek (přímý toxický účinek, biochemický účinek, imunotoxický účinek, mutagenní účinek, karcinogenní účinek, teratogenní účinek).
5. Významné průmyslové škodliviny – chemické, fyzikální a toxické vlastnosti.
6. Toxikologická charakteristika kyanovodíku, kyanidů a organických kyano-sloučenin (průmyslové využití, nebezpečí úniku, toxikologický profil, možnosti ochrany a dekontaminace).

7. Toxikologická charakteristika chloru a fosgenu (průmyslové využití, nebezpečí úniku, toxikologický profil, možnosti ochrany a dekontaminace).
8. Toxikologická charakteristika amoniak (průmyslové využití, nebezpečí úniku, toxikologický profil, možnosti ochrany a dekontaminace).
9. Pesticidy – základní přehled, mechanismus toxického účinku a zdravotnická rizika.
10. Bojové chemické látky – dějiny chemických zbraní, charakteristika, klasifikace a systematika, perspektivy dalšího vývoje.
11. Charakteristika nervově paralytických látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
12. Charakteristika zpuchýřujících látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
13. Charakteristika dusivých látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
14. Charakteristika všeobecně jedovatých látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
15. Charakteristika dráždivých látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
16. Charakteristika zneschopňujících látek – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
17. Charakteristika přírodních jedů a toxinů – popis, fyzikální a chemické vlastnosti, účinky na organismus, příznaky intoxikace, ochrana a zásady léčby.
18. Úmluva o zákazu chemických zbraní a její implementace do kontrolních mechanismů České republiky.
19. Neletální chemické zbraně – trend ve vývoji neletálních zbraní určených k prosazování zákonosti a v boji s kriminálními živly či teroristy. Jejich možné zneužití.
20. Chemický terorismus – motivy, zdroje a formy.
21. Průmyslové havárie spojené s únikem chemických látek – historie a hlavní havarijní dopady závažných havárií.
22. Vymezení nebezpečných chemických látek/směsí a závažných havárií podle nadnárodních a národních právních předpisů (cíle a obsahy právních předpisů, výkon státní správy).
23. Systém prevence závažných havárií podle zákona č. 224/2015 Sb. – povinnosti právnických nebo podnikajících fyzických osob, působnost orgánů veřejné správy, právní předpisy.
24. Obsah a popis jednotlivých dokumentů, které musejí zpracovat provozovatelé vybraných objektů zařazených do skupiny A podle zákona č. 224/2015 Sb.
25. Obsah a popis jednotlivých dokumentů, které musejí zpracovat provozovatelé vybraných objektů zařazených do skupiny B podle zákona č. 224/2015 Sb.
26. Vnější havarijní plán objektů zařazených do skupiny B podle zákona č. 224/2015 Sb. – obsah, postup zpracování a proces schvalování, vazba na zónu havarijního plánování.
27. Základní vlastnosti chemických látek a směsí – fyzikální, chemické a toxické vlastnosti.
28. Faktory ovlivňující šíření chemických škodlivin a jejich charakteristika.
29. Prostředky ochrany dýchacích orgánů a povrchu těla proti toxickým chemickým látkám/směsím.
30. Možnosti dekontaminace osob a techniky v případě průmyslových toxických látek a bojových chemických látek.
31. Označování nebezpečných látek/směsí, rozdělení systémů označování (UN kód, Kemlerův kód, HAZCHEM kód, systém DIAMANT a další).
32. Zásady silniční přepravy nebezpečných věcí – základní podmínky a jednotná pravidla na zajištění přepravní bezpečnosti.
33. Prostředky detekce průmyslových toxických látek a bojových chemických látek.

34. Způsoby improvizované individuální ochrany obyvatelstva při úniku průmyslových toxických látek.
35. Zásady chování obyvatelstva při havárii s únikem průmyslových toxických látek.
36. Chemické látky jako hrozba pro environmentální bezpečnost.
37. Biologické látky jako hrozba pro environmentální bezpečnost.
38. Infekční agens jako hrozba pro environmentální bezpečnost.
39. Environmentální a společenské faktory, které mohou být příčinou napětí až konfliktu.
40. Mezinárodní organizace zabývající se environmentální bezpečností.
41. Základní dohody a úmluvy týkající se environmentální bezpečnosti.
42. Dokumenty specifikující aspekty environmentální bezpečnost v ČR.
43. Významná rizika přírodního a antropogenního původu pro ČR.
44. Srovnání různých metod dekontaminace polutantů v životním prostředí, příklady.
45. Úmluva o zákazu biologických zbraní a její implementace do kontrolních mechanismů ČR.
46. Mezinárodní dohody o nešíření jaderných zbraní, jejich historie, současný stav a účinnost.
47. Toxické chemické látky ve válkách v předindustriální éře, hlavní metody a prostředky použití, typické příklady.
48. Používání chemických zbraní v 1. světové válce – příčiny zavedení, rozsah použití a důsledky.
49. Vývoj nervově paralytických bojových chemických látek v době 2. světové války a po jejím skončení, současný význam této skupiny toxických sloučenin.
50. Rozvoj biologických (bakteriologických) zbraní ve 20. století, příklady, jejich zhodnocení a poučení.
51. Vývoj jaderných zbraní v 2. světové válce, Projekt Manhattan.
52. Svržení atomových pum na japonská města Hirošima a Nagasaki, důsledky těchto jaderných útoků.
53. Současný vědecký výzkum, který může v budoucnu ovlivnit rozvoj a zdokonalení zbraní hromadného ničení.
54. Základní pojmy: biologické agens, biologická zbraň, biologické napadení, bioterorismus, biologická válka, biohavárie, biologická bojová látka, přenos/nosič biologického bojového prostředku.
55. Způsoby použití bojových biologických prostředků, cíle bojového nasazení, příklady historického použití bojových biologických prostředků ve válce a cíle bioterorismu.
56. Úmluva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob biologických a toxinových zbraní a o jejich zničení – BTCW Treaty – vznik, signatáři, platnost, kontrolní mechanismy dodržování, implementace do české legislativy.
57. Mikrobi zneužitelné jako bojové biologické prostředky, kategorie rizika podle CDC Atlanta.
58. Biologická agens kategorie nejvyšší priority s obecnou charakteristikou, jejich potenciální nebezpečnost a možnosti ochrany obyvatelstva vůči nim.
59. Pravé neštovice jako celosvětově eradikované onemocnění – hrozba eventuálního zneužití jejich původce jako bojových biologických prostředků.
60. Obtížnost získání jednotlivých agens kategorie A pro zneužití k cílům bioterorismu, příklady z nedávné minulosti.
61. Biologická agens kategorie B dle CDC Atlanta, možnosti ochrany proti nim.
62. Pojmy: epidemiologický proces, přenos infekce, ohnisko nákazy, ochranné pásmo, ohniskový výskyt, epidemie, pandemie, dekontaminace, desinfekce, desinsekce, deratizace, eradikace, sanitace, sterilizace, imunizace, vakcinace, antibiotika.

63. Úloha IZS v ochraně obyvatelstva v případě biologického útoku nebo biohavárie – zásah v ohnisku nákazy, odsun zasažených, izolace a uzávěra.
64. Úrovně technického zabezpečení laboratoří (Biological Safety Laboratory) 1 – 4.
65. Akutní nemoc z ozáření (popis, diagnostika nemoci z ozáření, patofyziologické změny v průběhu nemoci z ozáření, klinický průběh nemoci z ozáření, zásady léčby nemoci z ozáření).
66. Pojmy: akutní radiační dermatitida, kombinovaná radiační postižení, pozdní účinky.
67. Faktory ovlivňující biologické účinky ionizujícího záření (popis, radioprotektivní látky).
68. Cesty vstupu radioaktivních látek do organismu (popis, distribuce radioaktivních látek v organismu, možnosti eliminace).
69. Radiační mimořádné události (vysvětlení pojmu, dělení, stupnice INES, zdravotní následky).
70. Radioaktivita (vysvětlení pojmu, zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny, příslušné veličiny, popis jednotlivých typů radioaktivní přeměny).
71. Biologické účinky ionizujícího záření (popis základních mechanismů, charakteristika účinků ionizujícího záření na úrovni buněk, tkání a organismu).
72. Účinky ionizujícího záření na lidský organismus (charakteristika deterministických a stochastických účinků, radiosenzitivita a radiorezistence tkání k ionizujícímu záření, akutní lokální změny, nádorová a nenádorová pozdní poškození).
73. Fyzikální veličiny popisující zdroje ionizujícího záření, radiační pole, interakci a dozimetrii (popis, veličiny používané v radiační ochraně, veličiny používané při vnitřním ozáření ionizujícího záření, objasnění úlohy operačních veličin).
74. Radiační ochrana (principy, cíle, obecné limity v radiační ochraně a význam odvozených limitů v radiační ochraně, opatření radiační ochrany u zdroje ionizujícího záření a u pracujících osob, ochrana před vnějším ionizujícím zářením a vnitřní kontaminací).
75. Zvládání radiačních mimořádných událostí (základní cíle monitorovacích programů, charakterizování cíle radiační monitorovací sítě v ČR, referenční úrovně a kategorizace pracovišť a pracovníků).
76. Radioaktivní odpad (vznik a klasifikace, jednotlivé etapy nakládání s radioaktivním odpadem, rozdíly mezi skladováním a ukládáním radioaktivního odpadu, umístění uložistiště radioaktivního odpadu v ČR a jeho účel).
77. Radiační a jaderné mimořádné události (klasifikace, nejznámější nehody a havárie v jaderných elektrárnách a mimo ně, možné cesty radioaktivního materiálu mimo regulační kontrolu).
78. První použití jaderných zbraní a následné závody v jaderném zbrojení (rozdělení jaderných zbraní, ničivé faktory jaderných výbuchů, radioaktivní jaderný spad, radiobiologické zbraně a radiobiologický terorismus).
79. Radiační zátěž obyvatelstva (hlavní zdroje, radiační zátěž z umělých zdrojů, radiační zátěž z přírodních zdrojů, radonová problematika).
80. Zákon č. 263/2016 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a vyhláška č. 422/2016 Sb., v platném znění, o požadavcích na zajištění radiační ochrany (vysvětlení jejich úlohy a obsahu).

TEMATICKÉ OKRUHY K SZZ Z PŘEDMĚTU: Principy a základy bezpečnostního systému a krizového řízení

1. Bezpečnostní systém státu (popis, struktura, úkoly a zodpovědnosti v rámci státní a veřejné správy).
2. Základní a související právní předpisy a normy v oblasti bezpečnostního systému státu.
3. Bezpečnostní politiky v rámci ČR (jejich skladba, obsah, garanti a význam).
4. Bezpečnostní rada státu (význam, fungování, složení a úkoly).
5. Výbory bezpečnostní rady státu (význam, fungování, složení a úkoly).

6. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR (jeho obsah a význam pro fungování bezpečnostního systému v ČR).
7. Ústřední krizový štáb (význam, složení a úkoly v rámci řešení krizových situací).
8. Bezpečnostní strategie ČR vydaná v roce 2023 (obsah, význam a nejdůležitější řešené problémy).
9. Definice pojmů riziko a hrozba (dělení, působení a možnosti řízení rizik).
10. Hrozby pro území ČR (základní členění, možné typy hrozeb a příklad hrozeb, které mohou vést ke vzniku krizové situace).
11. Ohrožení způsobená činností člověka (typy hrozeb a možnosti jejich eliminace).
12. Krizové situace způsobené nepřízní počasí (příčiny vzniku, dopady a řešení).
13. Krizové situace způsobené přerušáním dodávek médií – elektřina, voda, plyn (příčiny a dopady těchto situací, prováděná opatření).
14. Hospodářská opatření pro krizové stavy (definice, jejich účel, skladba a význam při řešení krizových situací).
15. Úkoly a zodpovědnosti v systému hospodářských opatření pro krizové stavy (vláda, ústřední správní úřady, krajský úřad, obec s rozšířenou působností).
16. Systém nouzového hospodářství (charakteristika, k čemu je určeno, na jakých principech je založeno, konkrétní působení při řešení krizových situací).
17. Pohotovostní zásoby (objasnění pojmu, k čemu slouží, jakým způsobem se v systému hospodářských opatření pro krizové stavy vytvářejí, jak se používají).
18. Státní hmotné rezervy (definice, jejich účel, členění, skladování a způsob zajišťování).
19. Nezbytná dodávka (definice, k čemu je určena, způsob jejího zajištění, způsob a garanti tvorby plánů nezbytných dodávek).
20. Zásoby pro humanitární pomoc (popis, způsob jejich vyžadování, jejich složení a použití v systému hospodářských opatření pro krizové stavy).
21. Regulační opatření (k čemu jsou určena, kdy mohou být přijata, jaký je rozsah oprávnění vlády ČR, hejtmána kraje a starosty obce s rozšířenou působností k jejich vyhlášení).
22. Hospodářská mobilizace (význam, podstata, garanti systému, způsob vytváření a možnosti použití mobilizačních rezerv).
23. Správa státních hmotných rezerv v systému hospodářských opatření pro krizové stavy a ropné bezpečnosti (charakteristika SSHR, její úlohy a pravomoci).
24. Nouzové zásoby ropy v ČR (charakteristika, způsob vytváření, způsob řešení stavů ropné nouze, možnosti opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů).
25. Krizové štáby (obecná charakteristika, právní úprava, ústřední krizový štáb, obsah činnosti krizového štábu kraje, složení krizového štábu kraje, obsah činnosti krizových štábů).
26. Bezpečnostní rady, jejich obecná charakteristika, právní zakotvení, obsah činnosti, pravomoci a složení bezpečnostní rady kraje a bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností.
27. Systém ochrany před povodněmi – jeho právní zakotvení, druhy povodní, stupně povodňové aktivity, povodňové orgány a jejich úkoly, povodňové plány, povodňová opatření.
28. Problematika krizového řízení dle zákona č. 240/2000 Sb. (definice, právní zakotvení, možné typy hrozeb s nepřijatelnou úrovní rizika, jejich rozdělení a gesční ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad, typové plány a jejich použití).
29. Krizové stavy – právní zakotvení, charakteristika jednotlivých krizových stavů, podmínky a způsob jejich vyhlášení a ukončení, obsah rozhodnutí o vyhlášení stavu nebezpečí.
30. Krizová opatření – jejich právní zakotvení, definici krizového opatření, krizová opatření nařizovaná v působnosti hejtmána kraje a vlády ČR, omezení základních lidských práv a svobod za krizových stavů, finanční zabezpečení krizových opatření.
31. Působnost, složení a úkoly orgánů krizového řízení – vymezení orgánů krizového řízení na všech úrovních, působnost vlády ČR a Ministerstva vnitra ČR při zajišťování připravenosti ČR na krizové situace a při jejich řešení.

32. Složení a úkoly krizového štábu kraje a krizového štábu obce s rozšířenou působností, právní zakotvení těchto štábů, vybavení pracoviště a systém práce krizového štábu, odborná příprava členů krizového štábu.
33. Krizový plán kraje a krizový plán obce s rozšířenou působností, jeho složení a postup při jeho zpracování a použití.
34. Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob při přípravě na řešení krizových situací a v době vyhlášení krizové situace. Povinnosti fyzických osob při přípravě na řešení krizových situací a v době vyhlášení krizové situace.
35. Úkoly a pravomoci hejtmána a orgánů kraje při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení.
36. Úkoly a pravomoci vlády ČR při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení.
37. Úkoly a pravomoci ministerstev a jiných ústředních správních úřadů při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení.
38. Úkoly a pravomoci starosty obce s rozšířenou působností a orgánů ORP při přípravě na řešení krizových situací a při jejich řešení.
39. Úkoly hasičského záchranného sboru kraje při přípravě na krizové situace a jejich řešení.
40. Kritická infrastruktura a evropská kritická infrastruktura (KI) – jejich právní zakotvení, definice kritické infrastruktury, průřezová a odvětvová kritéria, postup při určování prvků KI a povinnosti subjektu KI.
41. Opatření ochrany KI (metody, postupy, garanti a rizika ochrany KI).
42. Význam, funkce a způsob použití havarijního plánu kraje, jeho složení a postup při jeho zpracování.
43. Složení, význam a způsob zpracování a použití plánů konkrétních činností havarijního plánu kraje.
44. Vnější havarijní plány, pro jaké objekty se zpracovávají, jejich složení a postup při jejich zpracování.
45. Poskytování humanitární pomoci ČR doma a v zahraničí. Zákon č. 151/2010 Sb., zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí a o změně souvisejících zákonů (jeho obsah a význam).
46. Krizová připravenost zdravotnictví (objasnění podstaty, co je účelem, jaká jsou základní právní východiska, kdo a jakým způsobem se na ní podílí, jakou dokumentaci zpracovává či využívá).
47. Orgány krizového řízení s působností ve zdravotnictví (popis a případné vzájemné vazby v oblasti krizového řízení).
48. Princip poskytování zdravotní péče za krizových stavů a mimořádných událostí (vyjmenovat „předurčené“ subjekty, které budou takovou situaci primárně řešit, stručný popis jejich úlohy a způsobu, jakým se na tyto události připravují).
49. Traumatologický plán (objasnění pojmu, čeho se týká, kdo a za jakým účelem tuto dokumentaci zpracovává).
50. Zásoby a logistika v krizovém řízení ve zdravotnictví (objasnění pojmu, jak jsou zajišťovány potřebné zdravotnické zásoby – léky, vybavení, ochranné pomůcky – během krizových situací, způsob řízení logistiky a distribuce těchto zásob).
51. Systém nácviků a cvičení v krizovém zdravotnictví (objasnění pojmu, jak probíhají přípravy a cvičení pro zdravotnický personál a zdravotnické instituce, aby byli schopni efektivně reagovat na různé krizové situace).
52. Krizové stavy řešené ve zdravotnictví ve vztahu k orgánům ochrany veřejného zdraví (popis, problematika krizových stavů za epidemií a pandemií, právní předpisy, procesy).
53. Činnosti zdravotnictví za válečného stavu (objasnění problematiky, popis prvků a úkolů vojenského zdravotnictví, specifikum zdravotní péče o civilní obyvatelstvo za války).
54. Policie ČR, organizační struktura, útvary s celorepublikovou působností, služba kriminální policie a vyšetřování, služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, služební kynologie a hipologie, pyrotechnická služba.

55. Vězeňská služba ČR, organizační struktura, vězeňská a justiční stráž, věznice pro výkon trestu, vazební věznice, ústavy zabezpečovací detence, aktuální otázky českého vězeňství.
56. Zpravodajské služby ČR, Bezpečnostní informační služba, Úřad pro zahraniční styky a informace, Vojenské zpravodajství, zpravodajská informace a zpravodajský cyklus, OSINT, HUMINT a další metody zpravodajské práce.
57. Prevence kriminality v ČR, sociální a situační prevence, primární, sekundární a terciární prevence, metody preventivního působení v rámci aktuální bezpečnostní situace.
58. Komerční bezpečnost, právní úprava, soukromé bezpečnostní služby a jejich hlavní aktéři, kompetence a působnost.
59. Obecní a městská policie ČR, související právní předpisy, územní působnost, postavení obecní policie v rámci IZS, strážník a související kompetence.
60. Drogová kriminalita v ČR, rozdělení omamných a psychotropních látek, drogová závislost, organizované zločinecké skupiny obchodují s drogami na území ČR, aktuální trendy.
61. Násilná kriminalita v ČR, vraždy a loupežná přepadení, fenomenologie a etiologie násilné kriminality, profily pachatelů, kriminologické aspekty násilné kriminality.
62. Majetková trestná činnost, rozdělení, charakteristický modus operandi vybraných trestných činů, prevence majetkové kriminality.
63. Probační a mediační služba ČR, postavení a působnost, základní metody práce probačních úředníků a právní zakotvení v rámci justičního systému.
64. Bezpečnostní hrozba extremismu v ČR, hlavní aktéři prevence a represe, meziresortní spolupráce, základní principy radikalizačního procesu, varovné signály a indikátory radikalizace, metody deradikalizace.
65. Hybridní hrozby v ČR, konspirační teorie a metody preventivního působení, práce s dezinformacemi, digitální a mediální gramotnost.
66. Organizovaný zločin v celosvětovém a lokálním kontextu, obchod s drogami, ilegální migrace, sexuální a pracovní vykořisťování, profilování pachatelů, detekce obětí trestné činnosti v praxi bezpečnostních složek.
67. Problematika současného bezpečnostního prostředí (aktuální rizika a hrozby pro zajištění obrany státu).
68. Základní právní a další významné dokumenty a předpisy pro zajištění obrany státu (popis jejich obsahu a význam).
69. Koaliční potenciál obrany a bezpečnosti v rámci NATO (objasnit termín, popis zapojení ČR do operací NATO, EU a OSN).
70. Prvky a úkoly bezpečnostního systému ČR (popis a možnosti jeho využití pro obranu státu).
71. Národní systém reakce na krize (popis a jeho využití pro potřeby řízení obrany státu).
72. Ozbrojené síly ČR (popis, jejich složení, schopnosti, rozvoj a použití při vojenských a nevojenských krizových situacích).
73. Obranné plánování (objasnění procesu, způsob zpracování a využití plánu obrany ČR, dílčích plánů obrany).
74. Povinnosti státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků při zajišťování obrany ČR (pojednání o jejich povinnostech).
75. Systém krizového řízení v ČR v oblasti obrany (popis, objasnění systému podpory hostitelskou zemí – Host Nation Support).
76. Finanční a materiální zdroje pro obranu státu (popis, jejich příprava a využití).
77. Lidské zdroje pro obranu státu (objasnění zásad a postupů při doplňování ozbrojených sil, bližší popis systému přípravy občanů k obraně státu – POKOS).
78. Organizace veřejné správy (pojem organizace veřejné správy, systematika organizace veřejné správy, veřejná správa jako činnost, cíle a úkoly veřejné správy, funkce, metody a formy činnosti veřejné správy, hmotně právní a procesně právní charakteristika forem veřejné správy na vybraných příkladech, popis systému kontroly veřejné správy).

79. Právní postavení obcí, orgány obcí (prameny právní úpravy, podstata samosprávného postavení obcí, druhy obcí, osobní, územní a ekonomický základ samosprávy obcí, působnost a pravomoc obcí, charakteristika jednotlivých orgánů obcí a jejich vzájemných vztahů, právní předpisy obcí)
80. Právní postavení krajů, orgány krajů (prameny právní úpravy, podstata samosprávného postavení krajů, osobní, územní a ekonomický základ samosprávy krajů, působnost a pravomoc krajů, orgány krajů, právní předpisy krajů).

TEMATICKÉ OKRUHY K SZZ Z PŘEDMĚTU: Integrovaný záchranný systém a ochrana obyvatelstva

1. IZS a jeho použití při řešení mimořádných událostí (definice podstaty a významu IZS, určující právní předpisy IZS, definice základních pojmů).
2. Základní složky IZS (úkoly, charakteristika a organizační struktura), ostatní složky IZS a způsob zařazení do IZS.
3. Principy akceschopnosti složek IZS (definice, výkon služby v organizačním a operačním řízení).
4. Postup pro součinnost složek IZS při řešení mimořádné události s ohledem na její rozsah (uvést a objasnit obecný postup).
5. Úloha a činnost základních a ostatních složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací (popis).
6. Organizace a členění místa zásahu podle rozsahu a charakteru mimořádné události (charakteristika prostorů, zón a stanovišť v místě nasazení složek IZS, způsob jejich stanovení).
7. Dokumentace IZS (popis, její význam, skladba, zpracovatelé a způsob využití).
8. Typové činnosti složek IZS při společném zásahu (charakteristika skladby a obsahu, popis jejich využití).
9. Organizace jednotek požární ochrany a systém plošného pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany (objasnit).
10. Koordinace složek IZS na místě zásahu během provádění záchranných a likvidačních prací (charakteristika úrovně koordinace).
11. Taktická úroveň koordinace složek IZS (definice, vysvětlení významu a popis pravomocí funkce velitele zásahu).
12. Úkoly plněné velitelem zásahu při řešení mimořádných událostí (uvedení a vysvětlení úkolů, způsoby a pravidla velení v místě zásahu složek IZS).
13. Štáb velitele zásahu (význam, jeho funkční obsazení, bližší vysvětlení činnosti jednotlivých úseků štábu velitele zásahu při řešení mimořádných událostí).
14. Operační úroveň koordinace složek IZS (definice, vysvětlení významu operačního a informačního střediska IZS a tísňové linky 112).
15. Strategická úroveň koordinace složek IZS (definice, vysvětlení významu krizových štábů).
16. Zapojení složek IZS do mezinárodních záchranných operací (objasnění zapojení, popis zásad pro vytváření odřadů Hasičského záchranného sboru ČR pro poskytování pomoci mezi kraji v rámci ČR).
17. Činnost a úkoly jednotek požární ochrany na úseku ochrany obyvatelstva.
18. Provádění odborné přípravy složek IZS (způsob přípravy a její význam).
19. Postavení a úkoly právnických a fyzických osob v rámci IZS při řešení mimořádných událostí (charakteristika).
20. Principy finančního zabezpečení složek IZS (charakteristika, popis pravidel pro náhradu škody vzniklé právnické nebo fyzické osobě v souvislosti s prováděním záchranných a likvidačních prací složek IZS).
21. Ochrana obyvatelstva v ČR (podstata, skladba, význam a její hlavní garanti).

22. Platné právní předpisy a další důležité dokumenty v oblasti ochrany obyvatelstva (popis těch nejdůležitějších).
23. Základní historické souvislosti ochrany obyvatelstva v ČR.
24. Dodatkový protokol k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů (obsah, význam, závaznost a jeho vztah k pojetí ochrany obyvatelstva v ČR).
25. Státní orgány v rámci ochrany obyvatelstva dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (jejich úkoly, zodpovědnosti a pravomoci).
26. Úkoly HZS kraje, orgánů kraje, obce s rozšířenou působností a obce na úseku ochrany obyvatelstva.
27. Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 (popis hlavního významu a stanovených úkolů).
28. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva (její obsah a význam).
29. Plány konkrétních činností havarijního plánu kraje, jejich zpracovatelé, obsah a význam pro ochranu obyvatelstva.
30. Vzájemný vztah mezi krizovým řízením a ochranou obyvatelstva v ČR (popis vazeb, uvedení příkladů).
31. Vzájemná závislost a vazby hospodářských opatření pro krizové stavy, analýzou rizik a ochranou obyvatelstva (popis vzájemné závislosti a současných problémů v těchto oblastech).
32. Vztah ochrany životního prostředí v ČR (environmentální bezpečnost) a ochrany obyvatelstva (popis vlivu změn klimatu na problematiku ochrany obyvatelstva).
33. Dokument s názvem „Analýza hrozeb pro ČR“ (popis hlavních aktuálních hrozeb pro obyvatelstvo v současné ČR dle tohoto dokumentu).
34. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému (obsah, její význam pro ochranu obyvatelstva).
35. Systém varování obyvatelstva v ČR (význam, fungování, technické a organizační zajištění).
36. Základní rozdíly mezi varováním a vyrozuměním (charakteristika složek a technologií zabezpečujících varování a vyrozumění).
37. Evakuace obyvatelstva (podstata, význam, dělení evakuace, způsoby provedení, síly a prostředky pro řízení a zabezpečení evakuace).
38. Možný postup a rizika při plánování a provádění evakuace obyvatelstva (vysvětlení, použití sil a prostředků pro evakuaci).
39. Ukrytí obyvatelstva (význam, formy a technické zabezpečení, současný stav ukrytí v ČR).
40. Nouzové přežití obyvatelstva (význam, obsah opatření k jeho zabezpečení, síly a prostředky pro jeho realizaci).
41. Opatření k nouzovému přežití obyvatelstva (obsah a posloupnost jeho plánování).
42. Nouzové základní služby obyvatelstvu (jejich význam, rozsah a garanti).
43. Individuální ochrana obyvatelstva (způsoby, rozsah provedení, garanti a vybavení pro individuální ochranu).
44. Improvizovaná ochrana obyvatelstva (způsoby, význam a možnosti použití).
45. Humanitární pomoc v rámci ochrany obyvatelstva v ČR (její význam, rozsah a garanti provedení).
46. Dekontaminace osob (obsah, způsoby provedení a technické vybavení pro dekontaminaci).
47. Dekontaminace techniky (obsah, způsoby provedení a technické vybavení pro dekontaminaci).
48. Dekontaminace terénu (obsah, způsoby provedení a technické vybavení pro dekontaminaci).
49. Příčiny vzniku jednotlivých druhů hrozeb (jejich členění, nástroje a prostředky státu pro zvládnání mimořádných situací vyvolaných těmito hrozbami).

50. Zásadní bezpečnostní hrozby současnosti: terorismus, organizovaný zločin, korupce, migrace (popis a specifikace).
 51. Problematika ochrany před požáry (objasnění problematiky, úkoly právnických a fyzických osob na úseku požární ochrany, státní požární dozor, základní požadavky na požární bezpečnost staveb).
 52. Dopady klimatických změn (objasnění dopadů, zejména: ochrana před povodněmi, boj se suchem, degradace půdy, zajištění vody a základních potravin).
 53. Systém energetické bezpečnosti (popis, stavy nouze v energetice a typové plány pro řešení krizových situací v energetice).
 54. Kybernetické hrozby (závažnost, dopady, systém a garanti kybernetické bezpečnosti v ČR).
-

Schváleno RSP Bezpečnost a ochrana obyvatelstva dne 25. 11. 2024.

V Kladně dne 6. 1. 2025

prof. MUDr. Jozef Rosina, Ph.D., MBA
děkan fakulty

doc. Mgr. Zdeněk Hon, Ph.D.
vedoucí katedry zdravotnických oborů
a ochrany obyvatelstva